

3.3.1.2. EŞLEŞTİRME MADDELERİ:

Eşleştirme maddeleri, iki grup hâlinde verilen ve birbirleriyle ilgili olan bilgi ögelerinin belli bir açıklamaya göre eşleştirilmesini gerektirir.

Yönerge / Açıklama

Yönerge: Aşağıdaki "A" sütununda Türkiye Cumhuriyeti tarihi ile ilgili bazı önemli olaylar, "B" sütununda ise bu olayların geçtiği yıllar verilmiştir. Bir olayın hangi yılda geçtiğini kararlaştırdıktan sonra, o yılın önündeki harfi, olayın solundaki boşluğa yazınız. "B" sütunundaki bir tarih, bir veya birden fazla kez kullanılabileceği gibi, hiç kullanılmayabilir.

Öncüller / Maddeler

Muhtemel cevaplar / Seçenekler

	A Sütunu	B Sütunu
C	1. Osmanlı Meclis-i Mebusan'ın son toplanması	A. 1918
D	2. Ankara'nın başkent olması	B. 1919
H	3. Tek dereceli seçimlerin ilk kez yapılması	C. 1923
C	4. TBMM'nin açılması	D. 1925
D	5. Lozan Antlaşmasının imzalanması	E. 1928
D	6. Cumhuriyet'in ilanı	F. 1930
C	7. Sevr Antlaşmasının imzalanması	G. 1934
		H. 1936
		I. 1946

Avantajları:

a. Hazırlaması, uygulaması ve puanlaması kolay, diğer bir ifadeyle kullanışlıdır.
b. Soru sayısı artırılabilir.
c. Sistematik hata karışma olasılığı pek yoktur.

Dezavantajları:

a. Şans başarısı olasılığı yüksektir.
b. İyi yazılmazsa genellikle üst düzey bilişsel özellikleri ölçemez.

Eşleştirme Maddeleri Yazım Kuralları:

- Her eşleştirme soru grubunda yönerge/açıklama yazılmalıdır. Yönergede eşleştirmeye konu olan kapsam belirtilmeli, öncüllere ve seçeneklere nelerin konulduğuna değinilmelidir. Eşleştirmenin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verilmelidir.
- Seçeneklerin kullanılıp kullanılmayacağı, birden fazla kez kullanma durumu belirtilmelidir. Bir eşleşme takımındaki öncüller ile cevaplar eşit sayıda olmamalıdır. Eğer eşit sayıda olursa öğrenci, hemen ilk bakışta bildiklerini eşleştirecek; geri kalan öncüllerin cevaplarını da tahmin edecektir.
- Eşleştirmede ortaokul ve üstü öğretim kademelerinde öncülün başında bir boşluk bırakılarak öğrenciden seçeneğin harfini yazmaları istenebilir. İlkokul düzeyinde ise öğrencilerden öncüllerle seçenekler arasında oklarla eşleştirme yapmaları istenebilir.
- Okul öncesinde, özel eğitimde eşleştirme şekillerle ya da resimlerle / fotoğraflarla yapılabilir.
- Bir eşleştirme maddesinde yer alan öncüller ile seçeneklerin her biri benzeşik (homojen) ögelerden oluşmalıdır. Diğer bir ifadeyle aynı kapsamdan gelmelidir.
- Uzun ifadeler öncül olarak kullanılmalı ve öncüller sütunu sayfanın sol sütununa, cevaplar sütunu ise sayfanın sağ tarafına yerleştirilmelidir. Böyle olması, cevaplamada zaman kaybını önler ve cevabın seçimini kolaylaştırır.

- Bir eşleştirmeli maddeler grubundaki madde sayısı, en az 6, en çok 15 olmalıdır. Madde sayısının 6'dan az olması, salt tahminle doğru cevabın bulunma olasılığını artırır. 15'ten çok madde kullanıldığında ise cevaplayıcıların doğru olarak eşleştirilecek ifadeleri ayıklayıp seçmesi çok zaman alır. Üstelik madde sayısı arttıkça öncüller ile cevaplar takımının benzeşikliğini sağlamak giderek güçleşir.
- Maddelerin tümü aynı sayfada bulunmalıdır. Aksi hâlde cevabın seçimini güçleştirir.
- Cevapların seçileceği sütun, bir kelime listesi ise alfabetik sıraya göre (küçükten büyüğe ya da büyükten küçüğe) düzenlenmelidir.
- Bu eşleştirme maddeleri öğrencilerin yalnızca hatırlama düzeyi dışında, kavrama düzeyindeki öğrenmelerinin de yoklanabileceğine ilişkin örnektir. Örneğin grafik / tablo / metin / harita

3.3.1.3. ÇOKTAN SEÇMELİ MADDELER:

Soru 24 BÖLGELER ARASI BAĞLANTILAR

Madde kökü

	A	B	C	D
A	0	0	1	1
B	0	0	1	1
C	1	1	0	1
D	1	1	1	0

Öncül

Yukarıda verilen tablo aşağıdaki şekillerden hangisine ait olabilir?

Doğru yanıt

A) A C D B

B) A B D C

C) A C D B

D) C D A B

Çoktan seçmeli madde

Seçenekler

Çoktan Seçmeli Maddelerin Özellikleri:

- Hazırlanması zor ancak puanlaması kolaydır.
- Puanlama objektiftir.
- Üst düzey bilişsel becerilerle ilgili madde yazmak zordur. O yüzden yazılan maddeler genellikle bilgi, kavrama ve uygulama basamaklarındadır.
- Doğru cevabı içinde barındırması nedeniyle sentez düzeyinde soru sormak olanaklı değildir. Bu nedenle bir test yalnızca çoktan seçmeli maddelerden oluşuyorsa yaratıcılığın denetlenmediği yönünde haklı bir eleştiri vardır.
- Doğru cevabı içinde barındırması nedeniyle puanlara şans başarısı karışma ihtimali vardır.
- Çok sayıda soru sorulabilir.
- Sistematik hata karışma ihtimali çok düşüktür.
- Çeldirme mantığı temellidir.

ÇOKTAN SEÇMELİ MADDE TÜRLERİ

Tek bir doğru cevap isteyen maddeler

Madde kökü soru kipinde olan maddeler

Olumlu soru kipinde olan maddeler

Aşağıdakilerden hangisi güvenilirlikle ilgilidir?

Olumsuz soru kipinde olan maddeler

Aşağıdakilerden hangisi güvenilirlikle ilgili değildir?

Madde kökü eksik olan maddeler

Güvenilirlik bir testin
A) yapıyı doğru bir biçimde ölçmesidir.
B) amaca uygunluğudur.
C) kararlılığıdır.
D) yordama gücüdür.
E) kullanışlılığıdır.

En doğru cevabı isteyen maddeler

Aşağıdakilerden hangisi güvenilirliği en çok etkileyen durumdur?
A) Soru sayısı
B) Test süresi
C) Test yönergesi
D) İfade netliği
E) Madde güçlüğü

Şekil 14: Çoktan seçmeli madde türleri